

Energi Viborg Vand A/S

Industrivej 15, 8800 Viborg
CVR-nr. 25 81 71 17

Årsrapport for 2023

Årsrapporten er godkendt på den
ordinære generalforsamling, d. 17.05.24

Mette Urup
Dirigent

Selskabsoplysninger m.v.	3
Ledelsespåtegning	4
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	5 - 7
Ledelsesberetning	8 - 19
Resultatopgørelse	20
Balance	21 - 22
Egenkapitalopgørelse	23
Pengestrømsopgørelse	24
Noter	25 - 40

Selskabet

Energi Viborg Vand A/S
Industrivej 15
8800 Viborg
E-mail: vand@energiviborg.dk
Hjemsted: Viborg
CVR-nr.: 25 81 71 17
Regnskabsår: 01.01 - 31.12

Direktion

Mette Urup

Bestyrelse

Formand Peter Juhl
Næstformand Lars Mogensen
Martin Sanderhoff
Birthe Marie Harritz
Kurt Johansen
Jens Haugstrup Jensen
Erik Haahr Møller Meyer
Mogens Boxill Lindgaard
Niels Kjeldgaard

Revision

Beierholm
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Vi har dags dato aflagt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 for Energi Viborg Vand A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 og resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Viborg, den 19. april 2024

Direktionen

Mette Urup

Bestyrelsen

Peter Juhl
Formand

Lars Mogensen
Næstformand

Martin Sanderhoff

Birthe Marie Harritz

Kurt Johansen

Jens Haugstrup Jensen

Erik Haahr Møller Meyer

Mogens Boxill Lindgaard

Niels Kjeldgaard

Til kapitalejeren i Energi Viborg Vand A/S

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Energi Viborg Vand A/S for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.23 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.23 - 31.12.23 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Skive, den 19. april 2024

Beierholm

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 32 89 54 68

Jesper K. Viborg
Statsaut. revisor
MNE-nr. mne35413

HOVED- OG NØGLETAL**Hovedtal**

Beløb i t.DKK	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Resultat</i>					
Nettoomsætning	179.035	192.977	208.102	186.500	211.081
Resultat af primær drift	21.684	24.077	55.454	31.169	72.592
Finansielle poster i alt	365	-450	-657	-604	-790
Resultat før skat	22.049	23.627	54.797	30.565	71.802
Skatter i alt	14.221	5.055	4.298	3.248	9.198
Årets resultat	36.270	28.682	59.095	33.813	81.000

Balance

Samlede aktiver	3.188.979	3.109.840	3.076.525	2.658.028	2.605.490
Investeringer i materielle anlægsaktiver	157.700	148.165	149.314	155.580	119.407
Egenkapital	2.846.679	2.812.438	2.780.218	2.720.245	2.686.533

Nøgletal

	2023	2022	2021	2020	2019
<i>Øvrige</i>					
Antal medarbejdere (gns.)	43	42	44	45	46

Selskabet har i 2021 ændret regnskabspraksis vedrørende investeringsbidrag. Investeringsbidragene blev tidligere modregnet i anlægsaktiver, men er fra 2021 opført under passiver. Sammenligningstallene for 2019-2020 er ikke tilpasset denne praksis.

Væsentligste aktiviteter

Selskabets aktivitet er at drive vandforsyning i henhold til gældende lovgivning og indvindingstilladelser samt at drive spildevandsforsyning i henhold til miljøbeskyttelsesloven med tilhørende bekendtgørelser. Endvidere administrerer og driver selskabet den offentlige del af tømningsordningen i Viborg Kommune, hvor der tømmes ca. 4.000 bundfældningstanke.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Resultatopgørelsen for tiden 01.01.23 - 31.12.23 udviser et resultat på t.DKK 36.270 mod t.DKK 28.682 for tiden 01.01.22 - 31.12.22. Balancen viser en egenkapital på t.DKK 2.846.679.

I henhold til Vandsektorloven opdeles resultatet i 2 regnskabskredse for hhv. drikkevand og spildevand. Årets resultat og egenkapital opdeles således:

Tabel 1: Årets resultat og egenkapital (DKK)

Årets resultat:	
Drikkevand	7.210.537
Spildevand	29.059.721
Egenkapital:	
Drikkevand	258.940.696
Spildevand	2.587.738.124

Der gøres opmærksom på, at bl.a. selskabets store investeringsprogram medfører væsentlige indtægter til finansiering af investeringer og dermed et positivt resultat i selskabet. Investeringsprogrammet for spildevandsforsyningen følger primært Viborg Kommunes godkendte tillæg til spildevandsplan.

Årets drift - drikkevandsforsyningen

Mængder:

Der er fra selskabets tre vandværker (Nordværket, Sydværket og Kølvrå) udpumpet 2.494.009 m³ i 2023.

Der er solgt i alt 2.311.761 m³, hvilket giver et tab på 182.248 m³. I denne sammenhæng dækker tallet over alt vand, der ikke afregnes, således også vand anvendt til skylning af ledninger i forbindelse med reoveringer og forbrug på brandstandere mv. Vandtabet på 7,31 % er over det opsatte mål på max 5 % og har givet anledning til en analyse af vandforbruget, som vil blive gennemført i 2024.

Afregningen er i 2023 foretaget på baggrund af aflæsning af de ca. 18.250 fjernaflæste

vandmålere. Både udpumpning og afregning er steget i 2023 i forhold til året før, hvor forbruget af vand var påvirket af inflationen og de stigende energipriser 2023.

I starten af året var der i Kølvrå et stigende lækagetab, og da undergrunden der er meget sandet, kommer vand fra rørbrud ikke til overfladen, som det gør de fleste steder i Viborg. Efter en systematisk eftersøgning blev bruddet fundet og udbedret. I slutningen af året blev der konstateret en defekt samling på en relativ ny ledning i Banebyen, som ligeledes blev udbedret. Ud over disse to hændelser har der ikke været indikationer på større lækager fra ledningsnettet i 2023. Vandtabet i Banebyen har andraget ca. 10.000 m³/år.

De udpumpede vandmængder for 2021, 2022 og 2023 fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Udpumpede vandmængder og tab

	2021	2022	2023
Udpumpet mængde, m ³	2.465.658	2.392.836	2.494.009
Afregnet mængde, m ³	2.333.824	2.277.472	2.311.761
Tab, %	5,3	4,8	7,31

Resume af årets drift

Der har i 2023 ikke været vandforureninger, der har medført anbefaling om kogning af drikkevandet i forsyningsområdet.

Ved rutinemæssigt tilsyn blev det konstateret, at tagbeklædningen på Vandtårn Skottenborg viste tegn på nedbrydning, og derfor blev tårnet taget ud af drift midlertidigt. Tårnet forventes genindsat i driften i starten af 2024, når nyt tagpap er etableret.

I 2023 blev der repareret 11 brud på ledningsnettet mod 16 brud i 2022. Dette er fortsat et meget lavt antal og meget tilfredsstillende. Udover de uprovokerede brud har der været en række tilfælde, hvor ledninger er blevet beskadiget i forbindelse med gravearbejder. Her er reglen, at den, der påfører skaden, afholder udgiften. I årets løb var der to rørbrud på Ø250 mm ledninger, men bruddene blev fundet så hurtigt, at forsyningssikkerheden ikke blev udfordret.

Selskabet arbejder efter retningslinjerne i "Dokumenteret Drikkevands Sikkerhed" (DDS), der er et ledelsessystem, som systematisk skal forebygge, at der forekommer uheldsmæssig drikkevands- kvalitet hos kunderne. Dette indebærer specifikke retningslinjer i forbindelse med ledningsarbejder, og andre opgaver, som involverer åbne vandflader.

I forsyningsområdet er der ved vandværkerne og andre centrale områder placeret rentvandstanke og højdebeholdere, der løbende tages ud til kontrol for potentielle utætheder, der kan medføre en risiko for forurening af drikkevandet. Der er i 2023 kontrolleret 6 ud af 8 beholdere.

Som følge af masseudskiftningen af vandmålere har hovedparten af installationerne været besøgt i 2020 og 2021, og der er monteret nye kontrollerbare kontraventiler i forbindelse med målerudskiftningerne.

Det er i lovgivningen fastsat, hvor mange vandprøver, der skal udtages og sendes til analyse. Antallet afhænger af, hvor meget vand der produceres. I 2018 blev lovgivningen justeret i forhold til antallet af prøver, der skal udtages, samt hvor og hvordan prøverne skal udtages.

I tabel 3 ses antallet af prøver, der er udtaget til analyse i 2023. Herudover udtages driftsprøver til forskellige formål, f.eks. til kontrol af vandbehandling, eller hvis et anlæg skal genindsættes i driften efter vedligeholdsarbejde osv. Alle prøver udtages af et eksternt firma for at sikre objektiviteten. Selskabet har således ikke indflydelse på, hvornår prøverne udtages.

Tabel 3: Analyser 2023

	<u>Viborg, Nord I+II</u>	<u>Viborg, Syd</u>	<u>Kølvrå</u>
Vandværker			
Krav	0	0	0
Udført	12	12	4
Ledningsnet			
Krav	19	7	4
Udført	38	12	5
Boringer			
Krav	1-2	1	1
Udført	4	1	2

I 2023 har selskabet indgået en byportsaftale med Knudby Vandværk om levering af drikkevand til forsyningens forbrugere. Knudby Vandværk forestår selv distribution og afregning af drikkevandet til deres kunder.

Energi Viborg Vands ledningsnet er koblet sammen med Vorde Vandværks ledningsnet, og området forsynes fra Viborg umiddelbart efter årsskiftet.

Selskabet har i 2023 varetaget sekretærfunktionen i "Vandrådet i Viborg", hvor der p.t. er repræsenteret 45 ud af 75 potentielle medlemmer/vandværker.

Der er i årets løb etableret yderligere 3 sektioner med løbende dataopsamling, således at styringen af vandforsyningen og mulighederne for lækagesøgning bliver bedre.

Årets investeringer - udvalgte projekter

Vandværker, vandtårne og trykforøgere

Der har i 2023 ikke været større investeringer i vandværker, trykforøgere og vandtårne, men der er løbende udskiftet ventiler og pumper mv. I alt er der investeret DKK 0,23 mio.

For at sikre en vandforsyning ved eventuelt nedbrud eller nedlukning på elforsyningen (brown-outs), har selskabet investeret i et mobilt nødstrømsanlæg, der vil kunne opretholde en vandforsyning til kunderne i en given periode. En brown-out kan medføre pludseligt tryktab i ledningsnettet med risiko for tilbagesug og dermed forurening. Højtliggende områder, som forsynes via trykforøgere, kan også tilsluttes generator, hvorved risikoen i forbindelse med evt. brown-outs minimeres. Som en del af vandforsyningens beredskab testes generatorerne jævnlige.

Boringer

Der skal etableres to nye boringer til erstatning for to eksisterende boringer, der dels er placeret i et BNBO-område, der vil kræve erstatning til naboejendommen, dels har en vigende vandkvalitet i forhold til en sikker fremtidig vandforsyning. Ved fastholdelse af de nuværende placeringer vil selskabet blive pålagt at yde erstatning til berørte naboer, der har arealer i BNBO-området. De nye boringer placeres, dels i egen skov, dels i Viborg Kommunes skov. I 2023 er boringen i egen skov etableret og bliver tilkoblet Vandværk Nord i 2024. Boringen i Viborg Kommunes skov forventes gennemført i 2024.

Ledningsnet

Forsyningsområdet og dermed ledningsnettet er i 2023 udvidet i forbindelse med byggemodningsaktiviteter i Viborg. Omfanget er mindre end de foregående år, men der er anlagt nye ledninger i Taphede, i Tapdrup, Hald Ege og i Arnbjerg. Derudover er der anlagt flere ledninger i det åbne land både til beboelser og som forberedelse til overtagelse af nabovandværker.

Der er bl.a. fremført en ledning til Knudby Vandværk, hvor der er en byportsaftale. Denne del af ledningsnettet overvåges nu af en sektionsmåler, som i øjeblikket bruges til afregning, og fremover skal måleren benyttes til optimering af driften.

Ud over Knudby er der etableret sektioner i Liseborg og Teglmærken.

Som følge af et relativt nyt ledningsnet med få rørbrud er aktiviteten med udskiftning af ledninger reduceret i forhold til tidligere. Denne tendens vil fortsætte de kommende år.

Der er investeret ca. DKK 13 mio. i ledningsnettet i 2023.

Målerparken

Selskabets samlede portefølje af fjernaflæste vandmålere kan ultimo 2023 opgøres til 18.250 målere.

Som en del af det samlede antal fjernaflæste vandmålere er der i årets løb opsat yderligere 450 nye fjernaflæste vandmålere ved udvidelse af forsyningsområdet ved byggemodninger. Dette er mindre end de foregående år, hvilket er forventeligt henset til den lavere udstykningsaktivitet.

I 2022 er der opsat systemer, således at kunderne automatisk modtager en besked, såfremt måleren registrerer et unormalt kontinuerligt forbrug. Der udsendes SMS-beskeder til ca. 50 forskellige adresser pr. uge. Derudover har kunderne via kunde-web mulighed for selv at overvåge forbruget.

Der er investeret ca. DKK 0,9 mio. i målerparken i 2023.

Samlede investeringer i 2023

Der er i 2023 samlet investeret ca. DKK 13 mio. i anlægsaktiver, og der er opkrævet DKK 2 mio. i tilslutningsbidrag.

Årets drift spildevandsforsyningen

Mængder:

Renseanlæggene i forsyningsområdet har i 2023 modtaget og rensset 11,9 mio. m³ spildevand og produceret 1.441 tons slam (tørstof), hvilket fremgår af tabel 4. Den gennemsnitlige årlige nedbørsmængde er sædvanligvis 725 mm. I 2023 var nedbørsmængden i Viborg Kommune 1042 mm, hvilket var over landsgennemsnittet på 973 mm nedbør. Nedbørsmængden i 2023 var således væsentligt over det sædvanlige årlige gennemsnit og væsentligt over nedbørsmængden i 2022, som var 760 mm i Viborg Kommune.

Tabel 4: Renset spildevand og nedbørsmængder 2021-2023

	2021	2022	2023
Renset spildevand, m ³	10.118.248	9.794.989	11.927.717
Nedbør Viborg Kommune, mm	770	760	1.042
Produceret slam, tons	1.565	1.426	1441

Resume af årets drift*Renseanlæg*

Der foretages kontrol af overskudsslam fra renseanlæggene for at kontrollere, om dette overholder jordkvalitetskravene for udbringning af overskudsslammet på landbrugsjord. I

2023 har overskudsslammet fra selskabets 12 renseanlæg overholdt jordkvalitetskravene, og er derfor udbragt på landbrugsjord.

Der henstår fortsat en mindre andel med PFAS-forurenet overskudsslam fra Bjerringbro Renseanlæg, der grundet manglende forbrændingskapacitet endnu ikke er slutbehandlet ved forbrænding. De resterende ca. 836 t forurenet overskudsslam forventes slutbehandlet ved forbrænding i 2024.

Der har været utilsigtede hændelser på Bjerregrav Renseanlæg grundet en defekt iltmåler, og på Løvel Renseanlæg grundet en defekt rotor, begge med kortvarige overskridelser på kvælstof og fosfor. Begge hændelser er indmeldt til myndighederne, og der har ikke været yderligere dialog om hændelserne.

Pumpestationer

Selskabet arbejder systematisk med renovering af pumpestationerne i forsyningsområdet, så installationerne lever op til gældende arbejdsmiljøregler og er optimeret med hensyn til energiforbrug. Der er i 2023 renoveret 14 pumpestationer og skiftet kommunikationsudstyr i en række pumpestationer. Samlet er der udført arbejder for ca. DKK 4,2 mio.

Ledninger og bassiner

I 2023 har der været 232 henvendelser som følge af driftsforstyrrelser på ledningsnettet.

I 2022 og 2023 har selskabet i samarbejde med Viborg Kommune gennemført en samlet kælderundersøgelse for alle ejendomme med kælder i hele Viborg Kommune for registrering af vand i kælderen som følge af skybrud. Den første del af undersøgelsen blev gennemført med digitale svarmuligheder, og de, som ikke svarede herpå, fik efterfølgende et brev med analog svarmulighed pr. brev. Samlet har ca. 55% af de adspurgte svaret på kælderundersøgelsen, hvilket er langt flere end forventet. Undersøgelsen skal supplere det datagrundlag, som ligger til grund for planlagte kloaksaneringer og klimatilpasninger i fremtiden.

Der har været 2 utilsigtede overløb fra kloaksystemet i hhv. Hald Ege som følge af en tilstoppet ledning og ved et regnvandsbassin i Asmild Eng og Dal som følge af overløb af spildevand til regnvandssystemet.

Hændelserne er indmeldt til myndighederne, og der har ikke været yderligere dialog om hændelserne.

Der er ikke oprenset bassiner i 2023.

Årets investeringer spildevandsforsyningen - udvalgte projekter

Renseanlæg

Der er gennemført investeringer for DKK 5,5 mio. på renseanlæggene i 2023. Dette er mindre end budgetteret, idet særligt vurderinger omkring bæredygtighed og myndighedsbehandling af et nyt Viborg Centralrenseanlæg har krævet længere tid end forventet.

Der er samlet investeret ca. DKK 2,6 mio. i rådgivningsopgaven omkring et nyt Viborg Centralrenseanlæg.

Et af projekterne, som er gennemført i 2023, har været reduktion af metanudslip fra Viborg Centralrenseanlæg, hvor især en åben slamlagertank har været kilde til et for højt metanudslip på renseanlægget. Dette er ændret ved at lukke ned for tanken og ændre brugen af rådnetårnene fra paralleldrift til seriedrift. Det er investeret ca. DKK 1,2 mio. i projektet.

Pumpestationer

Der er i 2023 etableret 5 nye pumpestationer, og det samlede antal udgør 290 pumpestationer i forsyningsområdet. Derudover drifter selskabet flere private og kommunale pumpestationer.

Ledninger og bassiner

Der er i 2023 gennemført en lang række kloaksanerings- og separeringsprojekter som følge af nedslidte og dårligt fungerende ledningsanlæg. De 10 største projekter i 2023 til en samlet værdi af godt DKK 80 mio. har været:

Gennemførte kloaksanerings- og separeringsprojekter

	<u>DKK</u>
Separatkloakering Gl. Aarhusvej i Viborg	12,9 mio.
Separatkloakering i Sparkær, etape 2 og 3	11,7 mio.
Separatkloakering Nr. Rind	10,4 mio.
Separatkloakering i Vammen, etape 4	9,4 mio.
Separatkloakering i Vorning	8,3 mio.
Separatkloakering i Løgstrup	7,1 mio.
Separatkloakering i Frederiks, etape 2	7,1 mio.
Separatkloakering i Stoholm, etape 6	5,7 mio.
LAR-projekt i Skelhøje	4,8 mio.
Separatkloakering Sct. Kjeldsgade m.fl. i Viborg	3,2 mio.

Som det fremgår, er projekterne geografisk fordelt over en stor del af Viborg Kommune.

Efter flere år med høj byggemodningsaktivitet i Viborg Kommune er denne aftaget i 2023. Samlet har selskabet investeret ca. DKK 16 mio. i byggemodningsprojekter i 2023. Det to største enkeltprojekter har været erhvervsbyggemodninger ved Vennershåbvej og Kirkebækvej i Viborg, som har andraget ca. DKK 6,1 mio. Øvrige byggemodninger har været ved Tapdrup Bakker, Taphede, Møldrup og Hammershøj samt en række mindre byggemodninger i Viborg Kommune.

Selskabets omkostninger ved byggemodninger finansieres delvist af tilslutningsbidrag, mens den resterende del finansieres over budgettet til øvrige kloakprojekter i regnskabsåret.

I relation til kloaksepareringsprojekter og byggemodninger er der etableret 17 nye forsinkelsesbassiner og rensedamme i 2023. I forsyningsområdet er der således samlet 391 forsinkelsesbassiner og rensedamme.

SRO-anlæg

Selskabet har over en årrække konverteret af SRO-anlægget fra det tidligere IGSS anlæg til et nyt S2 anlæg. I 2023 har indsatsen koncentreret sig om dataoverførelse til det nye SRO-anlæg på Viborg Centralrenseanlæg, hvorefter alle anlæg er overført til S2. Der er i 2023 investeret DKK 0,8 mio. i det nye SRO-anlæg. Efter implementering af det nye SRO-anlæg vil der være samme type overvågningssystem på de tekniske anlæg i drikkevand og spildevand, hvilket fremadrettet vil give flere tekniske og økonomiske fordele.

Samlede investeringer i 2023

Der er i 2023 samlet investeret ca. DKK 146 mio. i anlægsaktiver for kloakanlæg, renseanlæg og byggemodninger, og der er opkrævet DKK 7,5 mio. i tilslutningsbidrag.

Udviklingsprojekter

Selskabet deltager ad hoc i udviklingsprojekter under enten MUDP eller VUDP.

I 2023 har selskabet deltaget i et VUDP-projekt sammen med Teknologisk Institut, Thisted Vand, Horsens Vand, FORS og Dankalk om "PFAS-strømme i danske renseanlæg – Tekniske styringstiltag til fordeling mellem slam og vand".

I projektet kortlægges, hvordan driften og opbygningen af renseanlæg påvirker fordelingen af PFAS mellem slam, fedt og udledt vand, samt hvordan denne fordeling kan ændres gennem teknisk styring fx ved brug af fældningskemi. Projektets resultater skal således sikre, at beslutninger vedrørende fremtidige initiativer ift. håndtering af PFAS på renseanlæg kan træffes på et oplyst grundlag.

Projektet opstartes i Q3 2023 og afsluttes ultimo 2024.

Det samlede budget for udviklingsprojektet er DKK 1,817 mio., hvoraf VUDP-foreningen dækker 50%. Selskabets nettoandel i projektet er ca. DKK 100.000.

Takstmæssige forhold

Årsrapporten er aflagt efter driftsøkonomiske principper under hensyntagen til de særlige forhold, der gør sig gældende for vandselskaber underlagt økonomisk rammeregulering. Det præsenterede resultat i årsrapporten og de indregnede værdier er ikke udtryk for selskabets takstmæssige resultat og værdier.

Forventet udvikling

Der forventes et overskud i selskabet før skat på DKK 52,3 mio. i 2024. Overskuddet investeres i henhold til selskabets investeringsprogram i de kommende år.

Selskabets økonomiske rammer er fastsat af Forsyningssekretariatet på baggrund af vandsektorloven. De kendte rammer er på nuværende tidspunkt DKK 44,8 mio. og DKK 178,8 mio. for henholdsvis drikkevands- og spildevandsforsyningen i 2024.

På drikkevandsområdet vil der i 2024 være et stort fokus på udvidelse af de arealer, der skal beskytte grundvandet i fremtiden. Som det fremgår af strategien for selskabet, er der udarbejdet en ambitiøs plan for grundvandsikringen. Frem mod 2026 er det målsætningen at få beskyttet 50% af arealet ved opkøb og dyrkningsaftaler.

På renseanlæggene vil det primære fokus i 2024 være forberedende arbejder og udbud for et nyt Viborg Centralrenseanlæg. De anlægstekniske arbejder forventes dog først igangsat i 2025 med færdiggørelse i 2027.

I 2024 planlægges der en øget aktivitet på ledningsanlæg og oprensning af bassiner. Den forventede investering i kloaksanerings- og separeringsprojekter forventes at blive DKK 135 mio. Der forventes et yderligere reduceret omfang af byggemodninger i forsyningsområdet i 2024 i forhold til 2023 og tidligere år.

Videnressourcer

Selskabets forretningsgrundlag er primært at drive vand- og spildevandsforsyningsvirksomhed i henhold til gældende lovgivning mm. For at kunne opfylde dette, på en såvel miljømæssig som økonomisk forsvarlig måde, er det, udover den nødvendige teknologi, en forudsætning at have en veluddannet medarbejderstab. Vi er derfor opmærksomme på videre- og efteruddannelse af medarbejderne.

Risikoforhold*Finansielle risici*

Ledelsen vurderer, at der ikke er særlige finansielle risici, som ligger ud over, hvad man må anse for at være almindelige for branchen.

Driftsrisici

Ledelsen vurderer, at der ikke er særlige driftsmæssige risici, som ligger ud over, hvad man må anse for at være almindelige for branchen.

Eksternt miljø

Ledelsen vurderer på grundlag af de løbende målinger af selskabets vandboringer mv., at virksomhedens aktiviteter ikke har negative påvirkninger på det eksterne miljø.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Selskabet bidrager til Vandsektorens Udviklings- og Demonstrationsprogram under DANVA.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ingen væsentlige usikkerheder ved indregning og måling.

Usædvanlige forhold

Der er ingen usædvanlige forhold, som har påvirket indregning eller måling.

Efterfølgende begivenheder

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som væsentligt påvirker vurderingen af årsrapporten.

Aktionærforhold

Selskabet ejes 100 % af Energi Viborg A/S, CVR-nr. 21 82 25 31, Industrivej 15, 8800 Viborg. Energi Viborg Vand A/S' årsrapport indgår i koncernregnskabet for Energi Viborg A/S.

Samfundsansvar

Arbejde med samfundsansvar er forankret i moderselskabet Energi Viborg A/S. Vi henviser derfor til moderselskabets redegørelse for samfundsansvar, som tillige omfatter Energi Viborg Vand A/S, og som er offentliggjort i Energi Viborg A/S' årsrapport for 2023.

Måltal og politikker vedrørende det underrepræsenteret køn

Udarbejdelsen af politik for kønssammensætning i selskabets øverste ledelse er ligeledes forankret i moderselskabet Energi Viborg A/S. Vi henviser derfor til moderselskabets redegørelse for kønssammensætningspolitik, som tillige omfatter Energi Viborg Vand A/S, og som er offentliggjort i Energi Viborg A/S' årsrapport for 2023.

Note		2023 t.DKK	2022 t.DKK
1	Nettoomsætning	179.035	192.977
	Produktionsomkostninger	-135.421	-147.407
	Bruttofortjeneste	43.614	45.570
	Distributionsomkostninger	-1.218	-1.389
	Administrationsomkostninger	-20.712	-20.104
	Resultat af primær drift	21.684	24.077
	Finansielle indtægter	928	122
	Finansielle omkostninger	-563	-572
	Resultat før skat	22.049	23.627
3	Skat af årets resultat	14.221	5.055
	Årets resultat	36.270	28.682

4 Forslag til resultatdisponering

AKTIVER		31.12.23	31.12.22
		t.DKK	t.DKK
Note			
	Grunde og bygninger	58.292	56.884
	Indretning af lejede lokaler	6.132	6.454
	Produktionsanlæg og maskiner	2.917.936	2.868.388
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	34.769	36.560
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	37.988	19.312
5	Materielle anlægsaktiver i alt	3.055.117	2.987.598
	Anlægsaktiver i alt	3.055.117	2.987.598
	Råvarer og hjælpematerialer	1.205	1.342
	Varebeholdninger i alt	1.205	1.342
6	Igangværende arbejder for fremmed regning	405	70
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	7.556	12.073
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	8	1.267
	Tilgodehavende selskabsskat	50.914	41.748
	Andre tilgodehavender	11.728	8.901
7	Periodeafgrænsningsposter	107	372
	Takstmæssig underdækning	0	6.037
	Tilgodehavender i alt	70.718	70.468
	Likvide beholdninger	61.939	50.432
	Omsætningsaktiver i alt	133.862	122.242
	Aktiver i alt	3.188.979	3.109.840

PASSIVER		31.12.23	31.12.22
Note		t.DKK	t.DKK
8	Selskabskapital	5.001	5.001
	Reserve for sikringstransaktioner	1.216	3.245
	Øvrige lovpligtige reserver	2.840.462	2.804.192
Egenkapital i alt		2.846.679	2.812.438
9	Hensættelser til udskudt skat	0	0
Hensatte forpligtelser i alt		0	0
10	Gæld til realkreditinstitutter	69.610	29.032
10	Takstmæssig overdækning	4.476	0
10	Periodeafgrænsningsposter	212.731	217.697
Langfristede gældsforpligtelser i alt		286.817	246.729
10	Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	14.960	14.549
	Gæld til øvrige kreditinstitutter	0	20
	Modtagne forudbetalinger fra kunder	0	2.937
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	27.054	28.898
	Gæld til tilknyttede virksomheder	6.502	238
	Takstmæssig overdækning	1.626	324
	Anden gæld	5.341	3.660
11	Periodeafgrænsningsposter	0	47
Kortfristede gældsforpligtelser i alt		55.483	50.673
Gældsforpligtelser i alt		342.300	297.402
Passiver i alt		3.188.979	3.109.840
12	Oplysninger om dagsværdi		
13	Afledte finansielle instrumenter		
14	Eventualforpligtelser		
15	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser		
16	Nærtstående parter		

Egenkapitalopgørelse

Beløb i t.DKK	Selskabs- kapital	Reserve for sikrings- trans- aktioner	Øvrige lovpligtige reserve	Egenkapital i alt
Egenkapitalopgørelse for 01.01.23 - 31.12.23				
Saldo pr. 01.01.23	5.001	3.245	2.804.192	2.812.438
Dagsværdiregulering af sikringsinstrumenter	0	-2.029	0	-2.029
Forslag til resultatdisponering	0	0	36.270	36.270
Saldo pr. 31.12.23	5.001	1.216	2.840.462	2.846.679

Pengestrømsopgørelse

Note	2023 t.DKK	2022 t.DKK
Årets resultat	36.270	28.682
17 Reguleringer	59.398	77.897
Forskydning i driftskapital		
Varebeholdninger	136	-349
Tilgodehavender	2.880	-2.807
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-1.844	7.179
Andre driftsafledte gældsforpligtelser	16.775	-22.018
Pengestrømme fra driften før finansielle poster	113.615	88.584
Modtagne renteindtægter og lignende indtægter	928	122
Betalte renteomkostninger og lignende omkostninger	-563	-572
Betalt selskabsskat	5.055	4.298
Pengestrømme fra driften	119.035	92.432
Køb af materielle anlægsaktiver	-157.700	-148.165
Salg af materielle anlægsaktiver	563	268
Pengestrømme fra investeringer	-157.137	-147.897
Optagelse af gæld til realkreditinstitutter	42.475	0
Afdrag på gæld til realkreditinstitutter	-1.560	-921
Nedbringelse af gæld til kreditinstitutter	-20	0
Optagelse af langfristede gældsforpligtelser i øvrigt	9.565	23.845
Afdrag på langfristede gældsforpligtelser i øvrigt	-851	-220
Pengestrømme fra finansiering	49.609	22.704
Årets samlede pengestrømme	11.507	-32.761
Likvide beholdninger ved årets begyndelse	50.432	83.193
Likvide beholdninger ved årets slutning	61.939	50.432
Likvide beholdninger ved årets slutning specificeres således:		
Likvide beholdninger	61.939	50.432
I alt	61.939	50.432

	2023	2022
	t.DKK	t.DKK

1. Nettoomsætning

Årets regulering af takstmæssig overdækning er indregnet i nettoomsætningen og udgør t.DKK 11.815. I 2022 udgjorde reguleringent.en underdækning på t. DKK 20.629.

	2023	2022
	t.DKK	t.DKK

2. Medarbejderforhold

Lønninger	24.672	23.383
Pensioner	1.762	1.373
Andre omkostninger til social sikring	318	299
Personaleomkostninger overført til aktiver	-12.970	-11.661
I alt	13.782	13.394

De samlede personaleomkostninger er fordelt således:

Produktionsomkostninger	11.167	10.861
Administrationsomkostninger	2.614	2.533
I alt	13.781	13.394

Gennemsnitligt antal beskæftigede i året	43	42
--	----	----

Vederlag til ledelsen:

Vederlag til direktion og bestyrelse	429	505
--------------------------------------	-----	-----

	2023 t.DKK	2022 t.DKK
3. Skat af årets resultat		
Årets aktuelle skat	-8.816	-5.055
Regulering af skat fra tidligere år	-5.405	0
I alt	-14.221	-5.055

4. Forslag til resultatdisponering

Øvrige lovpligtige reserver	36.270	28.682
-----------------------------	--------	--------

5. Materielle anlægsaktiver

Beløb i t.DKK	Grunde og bygninger	Indretning af lejede lokaler	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse
Kostpris pr. 01.01.23	56.884	8.066	3.692.795	48.813	19.312
Tilgang i året	0	0	0	0	157.700
Afgang i året	0	0	-15.764	-1.135	0
Overførsler i årets løb til/fra andre poster	1.408	0	135.109	2.507	-139.024
Kostpris pr. 31.12.23	58.292	8.066	3.812.140	50.185	37.988
Af- og nedskrivninger pr. 01.01.23	0	-1.612	-824.407	-12.253	0
Afskrivninger i året	0	-322	-76.761	-4.298	0
Tilbageførsel af af- og nedskrivninger på afhængede aktiver	0	0	6.964	1.135	0
Af- og nedskrivninger pr. 31.12.23	0	-1.934	-894.204	-15.416	0
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.23	58.292	6.132	2.917.936	34.769	37.988

	31.12.23	31.12.22
	t.DKK	t.DKK

6. Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning	405	70
---	-----	----

7. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger vedrørende bl.a. forsikringer for det kommende regnskabsår.

8. Selskabskapital

Selskabskapitalen består af:

	Antal	Pålydende værdi i alt t.DKK
Kapitalandele	5.001	5.001

	31.12.23 t.DKK	31.12.22 t.DKK
--	-------------------	-------------------

9. Udskudt skat

Udskudt skatteaktiv pr. 01.01.23	0	0
Udskudt skatteaktiv pr. 31.12.23	0	0

Udskudt skat fordeler sig således:

Materielle anlægsaktiver	273.904	288.960
Tilgodehavender	1.407	1.165
Gældsforpligtelser	51.134	49.603
I alt	326.445	339.728

Udskudt skat indregnes ikke, efter at Højesteret i november 2018 har afsagt dom i prøvesagerne om skattemæssig indgangsværdier. De skattemæssige indgangsværdier er forhøjet i overensstemmelse med dommen.

10. Langfristede gældsforpligtelser

Beløb i t.DKK	Afdrag første år	Restgæld efter 5 år	Gæld i alt 31.12.23	Gæld i alt 31.12.22
Gæld til realkreditinstitutter	1.297	64.916	70.907	29.993
Takstmæssig overdækning	0	0	4.476	0
Periodeafgrænsningsposter	13.663	161.064	226.394	231.285
I alt	14.960	225.980	301.777	261.278

Periodeafgrænsningsposter består af modtagne tilslutningsbidrag. Der er i året opkrævet t.DKK 9.566 mod t.DKK 23.845 i 2022.

11. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af indtægter vedrørende det kommende regnskabsår.

12. Oplysninger om dagsværdi

Beløb i t.DKK	Afledte finansielle instrumenter
Dagsværdi pr. 31.12.23	1.216
Årets urealiserede ændringer af dagsværdi indregnet i egenkapitalen	-2.029

Renteswaps værdiansættes efter almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker baseret på relevante observerbare swap-kurver og valutakurser og indregnes på baggrund af eksterne opgørelser fra selskabets pengeinstitutter.

13. Afledte finansielle instrumenter

Selskabet har indgået renteswaps til sikring af de fremtidige rentebetalinger på et variabelt forrentet realkreditlån. Renteswaps er indregnet til dagsværdi, som på balancedagen udgør t.DKK 1.216. Der er i regnskabsåret indregnet en urealiseret tab før skat på t.DKK 2.029, som er indregnet direkte på egenkapitalen. Renteswaps er indgået med danske pengeinstitutter som modpart.

14. Eventualforpligtelser

Andre eventualforpligtelser

Selskabet er sambeskattet med øvrige selskaber i koncernen og hæfter forholdsmæssigt for selskabsskatter og eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber. Hæftelsen omfatter derudover eventuelle senere korrektioner til den opgjorte skatteforpligtelse som konsekvens af ændringer til sambeskatningsindkomsten m.v.

15. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for gæld til realkreditinstitutter t.DKK 55.595 er der givet pant i grunde og bygninger.

16. Nærtstående parter

Bestemmende indflydelse	Grundlag for indflydelse
Energi Viborg A/S, Viborg	Modervirksomhed
Viborg Kommune, Viborg	Ultimativ ejer

Der oplyses ikke om transaktioner med nærtstående parter, da alle transaktioner er gennemført på normale markedsvilkår.

Vederlag til ledelsen fremgår af note 2. Medarbejderforhold.

Selskabet indgår i koncernregnskabet for modervirksomheden Energi Viborg A/S, Viborg.

	2023 t.DKK	2022 t.DKK
17. Reguleringer til pengestrømsopgørelse		
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	90.469	91.992
Finansielle indtægter	-928	-122
Finansielle omkostninger	563	572
Skat af årets resultat	-14.221	-5.055
Øvrige reguleringer	-16.485	-9.490
I alt	59.398	77.897

18. Anvendt regnskabspraksis

GENERELT

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C med tilvalg af bestemmelser fra en højere regnskabsklasse.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til foregående år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser. I resultatopgørelsen indregnes ligeledes alle omkostninger, herunder afskrivninger og nedskrivninger.

I balancen indregnes aktiver, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt. Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet nedenfor for hver enkelt regnskabspost.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

VALUTA

Årsrapporten er aflagt i danske kroner.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste årsrapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke monetære aktiver, der er erhvervet i fremmed valuta, omregnes til historiske valutakurser.

AFLEDTE FINANSIELLE INSTRUMENTER

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning til kostpris. Efterfølgende måles de til dagsværdi og indregnes i andre tilgodehavender henholdsvis anden gæld.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Dagsværdiregulering af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme (pengestrømssikring), indregnes i egenkapitalen under reserve for sikringstransaktioner. Medfører den sikrede transaktion indregning af et aktiv eller en forpligtelse, indregnes den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, i kostprisen for aktivet eller forpligtelsen. Medfører den sikrede transaktion indregning af en indtægt eller en omkostning, indregnes den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet, som tidligere er indregnet i egenkapitalen, sammen med den sikrede indtægt eller omkostning.

Hvis den sikrede transaktion ikke længere forventes at finde sted, ophører behandlingen som pengestrømssikring, og den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet overføres til resultatopgørelsen under andre finansielle poster. Hvis den sikrede transaktion fortsat forventes at finde sted, men betingelserne for pengestrømssikring ikke længere er opfyldt, ophører behandlingen som sikring, og den akkumulerede dagsværdiregulering af sikringsinstrumentet forbliver under egenkapitalen, indtil transaktionen finder sted.

Dagsværdiregulering af afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som regnskabsmæssig sikring, indregnes løbende i resultatopgørelsen under andre finansielle poster.

TILSKUD

Tilskud indregnes, når der er rimelig sikkerhed for, at tilskudsbetingelserne er opfyldt, og at tilskuddet vil blive modtaget.

Tilskud modtaget til fremstilling eller opførelse af aktiver indregnes som en periodeafgrænsningspost under gældsforpligtelser. For afskrivningsberettigede aktiver indregnes tilskuddet i takt med afskrivning af aktivet.

TAKSTMÆSSIG OVER-/UNDERDÆKNING

Takstmæssig underdækning vedrørende tidligere år, og som i de kommende år opkræves hos forbrugerne i henhold til den fastlagte indtægtsramme, indregnes særskilt i balancen under tilgodehavender. Takstmæssig underdækning indregnes til den værdi, som ledelsen forventer, vil blive opkrævet i de kommende år. Årets regulering af underdækning indregnes i resultatopgørelsen under nettoomsætningen.

Takstmæssig overdækning vedrørende tidligere år, og som i de kommende år skal afregnes til forbrugerne, indregnes i balancen som en særskilt forpligtelse. Årets regulering af overdækning indregnes i resultatopgørelsen under nettoomsætningen.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**RESULTATOPGØRELSE****Nettoomsætning**

Indtægter fra salg af varer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden udgangen af regnskabsåret, og når salgsbeløbet kan opgøres pålideligt og forventes indbetalt. Nettoomsætning måles til dagsværdi og opgøres ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand samt med fradrag af rabatter.

Produktionsomkostninger

I produktionsomkostninger indregnes omkostninger, der direkte eller indirekte afholdes for at opnå årets nettoomsætning, herunder råvarer og hjælpematerialer, løn og gager samt af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, som anvendes i produktionsprocessen.

Distributionsomkostninger

I distributionsomkostninger indregnes omkostninger til distribution af varer solgt i året samt gennemførte salgskampagner m.v. Herunder indregnes, reklame- og udstillingsomkostninger m.v. samt tab på debitorer.

Administrationsomkostninger

I administrationsomkostninger indregnes omkostninger, der er afholdt i året til ledelse og administration, herunder løn og gager til det administrative personale og ledelse samt omkostninger til kontorlokaler, kontoromkostninger samt leasing af- og nedskrivninger på anlægsaktiver, der anvendes til administrative forhold.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**Af- og nedskrivninger**

Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver tilsigter, at der sker systematisk afskrivning over aktivernes forventede brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende brugstider og restværdier:

	Brugstid, år	Rest- værdi t.DKK
Bygninger	30	0
Indretning af lejede lokaler	25	0
Produktionsanlæg og maskiner	15-75	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-15	0

Grunde afskrives ikke.

Afskrivningsgrundlaget er aktivets kostpris fratrukket forventet restværdi ved afsluttet brugstid. Afskrivningsgrundlaget reduceres endvidere med eventuelle nedskrivninger. Brugstiden og restværdien fastsættes, når aktivet er klar til brug, og revurderes årligt.

Nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver foretages efter anvendt regnskabspraksis omtalt i afsnittet "Nedskrivning af anlægsaktiver".

Andre finansielle poster

Under andre finansielle poster indregnes renteindtægter og renteomkostninger, valutakursgevinster og -tab ved transaktioner i fremmed valuta m.v.

Amortisering af kurstab og låneomkostninger vedrørende finansielle forpligtelser indregnes løbende som finansiell omkostning.

Skat af årets resultat

Årets aktuelle og udskudte skatter indregnes i resultatopgørelsen som skat af årets resultat med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til poster indregnet direkte i egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med danske koncernforbundne virksomheder.

Den aktuelle danske selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

BALANCE**Materielle anlægsaktiver**

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger, indretning af lejede lokaler, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Materielle anlægsaktiver måles i balancen til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil aktivet er klar til brug. Renter af lån til at finansiere fremstillingen indregnes ikke i kostprisen.

Kostprisen for et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellig.

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært baseret på brugstider og restværdier, som fremgår af afsnittet "Af- og nedskrivninger".

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Materielle anlægsaktiver under udførelse måles til kostpris. Afholdte omkostninger vedrørende materielle anlægsaktiver under udførelse overføres til den relevante aktivkategori, når aktivet er klar til brug.

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver

Gevinster eller tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem en eventuel salgspris med fradrag af salgsmarkedsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet fratrukket eventuelle omkostninger til bortskaffelse.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis selskabets realiserede afkast af et aktiv eller en gruppe af aktiver er lavere end forven-

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

tet, anses dette som en indikation på værdiforringelse.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis hver gruppe af aktiver.

Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen samt forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Nedskrivninger tilbageføres, når begrundelsen for nedskrivningen ikke længere består.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris på grundlag af FIFO-metoden. Der nedskrives til netto-realisationseværdien, hvis denne er lavere.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer samt handelsvarer opgøres som købspriser med til-læg af omkostninger direkte foranlediget af anskaffelsen.

Netto-realisationseværdien for varebeholdninger opgøres som salgssum med fradrag af færdig-gørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget, og fastsættes under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab.

Nedskrivninger til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurdering af de enkelte tilgodehavender, når der på individuelt niveau foreligger en objektiv indikation på, at et tilgodehavende er værdiforringet.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde med fradrag af foretagne acontofaktureringer på det enkelte igangværende arbejde.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på de enkelte igangværende arbejder. Færdiggørelsesgraden for det enkelte igangværende arbejde beregnes normalt som forholdet mellem det anvendte ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug. For enkelte igangværende arbejder, hvor ressourceforbruget ikke kan anvendes som grundlag, er der i stedet benyttet forholdet mellem afsluttede delaktiviteter og de samlede delaktiviteter for det enkelte igangværende arbejde.

Hvis salgsværdien for et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser afhængigt af, hvorvidt nettoværdien af salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger er positiv eller negativ.

Når det er sandsynligt, at de totale omkostninger vil overstige de samlede indtægter på det enkelte igangværende arbejde, indregnes det samlede forventede tab som en hensat forpligtelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under aktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indestående på bankkonti.

Egenkapital

Urealiserede gevinster og tab på finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme (pengestrømssikring), indregnes under egenkapitalen i reserve for sikringstransaktioner. Reserven måles med fradrag af udskudt skat. Reserven opløses, når den sikrede transaktion finder sted eller den ikke længere forventes at finde sted.

Aktuelle og udskudte skatter

Skyldig og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalte acontoskatter.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -

Skyldige og tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen som selskabsskat under tilgodehavender eller gældsforpligtelser.

Udskudte skatteforpligtelser og udskudte skatteaktiver beregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende skattemæssigt ikke afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle, bortset fra virksomhedsovertagelser, er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver indregnes med den værdi, de efter vurdering forventes at kunne realiseres til ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller ved udligning i skat af fremtidig indtjening.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser måles til kostpris på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet (lånoptagelsen). Gældsforpligtelserne måles herefter til amortiseret kostpris, hvor kurstab og låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel omkostning over løbetiden på grundlag af den beregnede, effektive rente på tidspunktet for stiftelse af gældsforholdet.

Kortfristede finansielle gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvilket normalt svarer til gældens pålydende værdi. Øvrige kortfristede gældsforpligtelser måles til nettorealiseringsværdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne indbetalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende regnskabsår.

18. Anvendt regnskabspraksis - fortsat -**PENGESTRØMSOPGØRELSE**

Pengestrømsopgørelsen opstilles efter den indirekte metode og viser pengestrømme fra driften, investeringer og finansiering samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driften opgøres som årets resultat, reguleret for ikke kontante driftsposter, betalte selskabsskatter og ændringer i driftskapitalen.

Pengestrømme fra investeringer omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder og finansielle aktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansiering omfatter ændringer i selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed og finansiering fra udbetalt udbytte til ejerne, samt optagelse af og afdrag på langfristede gældsforpligtelser.

Likviditeten ved årets begyndelse og slutning sammensætter sig af likvide beholdninger.